

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: wijziging van het Onroerendergoedbesluit naar aanleiding van de conceptnota 'Aanpassing Onroerendergoeddecreet naar aanleiding van de ex-post evaluatie'

1. INLEIDING

Het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het bijhorende Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 traden grotendeels in werking op 1 januari 2015. Eind 2015 werd het Onroerendergoedbesluit gewijzigd om ook het archeologiehoofdstuk (hoofdstuk 5) vanaf 2016 gefaseerd in werking te laten treden. In 2016 werden zowel het Onroerendergoeddecreet als het Onroerendergoedbesluit aangepast aan het op 17 juli 2015 goedgekeurde kerntakenplan.

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 is opgenomen: "Halverwege 2017 evalueren we de eerste resultaten van dit decreet en de effecten ervan op het terrein, met het oog op eventuele bijsturingen. Ook voor het hoofdstuk "archeologie" van dit decreet vaardigen we zo snel mogelijk het uitvoeringsbesluit uit, zodat ook dit onderdeel in werking kan treden. (...) Zodra dit hoofdstuk in werking getreden is, evalueren we de uitvoering ervan voortdurend, onder meer wat betreft de werkbaarheid en de betaalbaarheid ervan, en sturen we bij indien nodig."

Begin 2017 is een evaluatie van de resultaten van het Onroerendergoeddecreet voor de periode 2015-2016 uitgevoerd. Het resultaat van deze evaluatie is weergegeven in het "Evaluatierapport Onroerendergoeddecreet (dd. 12 mei 2017)" en bijlagen (VR 2017 1407 DOC.0721/2-7).

2. TOTSTANDKOMING

Op 14 juli 2017 verleende de Vlaamse Regering goedkeuring aan de conceptnota 'Aanpassing Onroerendergoeddecreet naar aanleiding van de ex-post evaluatie' (VR 2017 1407 DOC.0721/1TER). De nota schetst de uiteindelijk beoogde aanpassingen aan de onroerendergoedregelgeving:

Vereiste aanpassingen	Decreet	Besluit
Geen openbaar onderzoek meer nodig om gesloopte of verdwenen items uit de vastgestelde inventaris te schrappen	X	
Informatieplicht in geval van het vestigen aan een opstal- of erfpachtrecht op een geïnventariseerde of beschermde eigendom	X	
Erkende onroerendergoedgemeente de mogelijkheid bieden om initiatiefnemers gemotiveerd vrij te stellen van het voorleggen van een archeologienota	X	

Inwinnen van het advies van de zakelijkrechthouder van een onroerend goed voorafgaand aan de voorlopige bescherming	X	
Introductie van hoorrecht binnen een termijn van 30 dagen na kennisgeving van de voorlopige bescherming	X	
Snelle procedure voor het verplaatsen van een beschermd goed	X	
Invoeren van een systeem van gedifferentieerde erkenning van archeologen	X	X
Vervangen van de verplichte melding van archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem door een toelatingsplicht	X	X
Vervangen van de bekrachtiging van (archeologie)nota's door een meldingsplicht	X	X
Introductie van een premie voor verplicht uit te voeren archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem	X	X
Vereenvoudigen van de erfgoedpremiepercentages	X	X
Schrappen van de onderzoekspremie voor de opmaak van een beheersplan	X	X
Bijsturen van de voorwaarden voor open erfgoed		X
Verhogen van de premie voor buitensporige opgravingskosten		X
Integreren van de 'richtlijn betoelaagbaarheid' in regelgeving		X
Beperken van de situaties waarin een beheersplan vereist is voor het bekomen van een erfgoedpremie		X

De nodige wijzigingen aan het decreet zijn al doorvertaald in een aanpassingsdecreet, dat op 4 juli 2018 is aangenomen door het Vlaams Parlement. Het nu voorliggende aanpassingsbesluit voorziet verdere doorvertaling, waarbij de conceptnota en het aangepaste decreet uiteraard het eerste referentiekader vormen. In dit verslag aan de Vlaamse regering worden de noodzakelijke wijzigingen aan het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 besproken. Van het nieuwe beslissingstraject wordt ook gebruik gemaakt om een aantal punctuele aanpassingen, optimalisaties en correcties voor te stellen.

3. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Ter wille van de leesbaarheid volgt het verslag de hoofdstukkenstructuur van het besluit.

Sommige aanpassingen zijn van generieke aard, en betreffen meerdere artikels doorheen het besluit. Deze aanpassingen worden in de mate van het mogelijke per hoofdstuk gegroepeerd behandeld.

HOOFDSTUK 2. DEFINITIES

Artikel 1

Aan art. 2 van het besluit (definities) worden volgende definities toegevoegd:

- 'Erfgoedgemeenschap': deze definitie wordt geïntroduceerd in uitvoering van de in de beleidsnota onroerend erfgoed aangekondigde implementatie van de Faroconventie en is complementair aan de beslissingen in de conceptnota. Het is de bedoeling om de Faro-conventie te implementeren door een zacht stimuleringsbeleid te voeren, in de geest van de conventie, die een sterke bottom-up-aanpak propageert. Het activeren van erfgoedgemeenschappen is een centraal principe in de conventie. De definitie van erfgoedgemeenschappen is gebaseerd op deze in het Cultureelerfgoeddecreet. Het activeren van erfgoedgemeenschappen wordt ingebed in de erkenningsvoorwaarde voor onroerenderfgoedgemeenten en intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten (zie art. 3).
- 'Onderhoudslogboek' en 'toestandsrapport': deze interagerende instrumenten worden geïntroduceerd als referentie-instrument voor de bijkomende erfgoedpremie van 10 procent, die

in uitvoering van de conceptnota wordt geïntroduceerd. Deze bijkomende premie vergt het aantonen van goed onderhoud (of in meer algemene zin de positieve ontwikkeling van de locatie). Het logboek en de toestandsrapportage moeten hieraan op een eenvoudige wijze tegemoet komen, zonder wezenlijke planlastverhoging. De premienemer kan deze verplichting desgewenst minimaal invullen, maar er kan worden geopteerd voor een uitvoeriger aanpak (cf. ook de toestandsrapporten van Monumentenwacht). Wel is er een belangrijke interactie met de opvolging van beheersplannen, die in het kader van de aanpassing van het Onroerendergoedbesluit actiever wordt geïmplementeerd, mede met het oog op het verhogen van de doelmatigheid van beheersplannen: het zijn geen administratieve verplichtingen, maar hulpinstrumenten bij het dagelijks beheer van erfgoed.

- Premie voor vooronderzoek met ingreep in de bodem: deze premie wordt geïntroduceerd in uitvoering van de conceptnota. De definitie legt de scope van de premie vast.

Volgende definities worden aangepast:

- Open erfgoed: deze definitie wordt vereenvoudigd wegens te grote overlap met de erkenningsvoorwaarden die in hoofdstuk 8 zijn uitgeschreven.
- Premie voor buitensporige opgravingskosten: deze definitie wordt aangepast aan de in uitvoering van de conceptnota doorgevoerde aanpassingen aan de opvolgingsprocedures voor archeologisch onderzoek: (archeologie)nota's worden niet langer bekrachtigd, wel wordt er akte van genomen.
- ZEN-erfgoed: deze definitie wordt vereenvoudigd en tegelijk verruimd, om zo beter in te spelen op de realiteit dat ZEN ook kan voortvloeien uit (evoluerende) beheersopties die in functie van onroerendergoedbeheer worden genomen. Dit geldt met name onder meer voor het beheer van cultuurhistorische landschappen. Voor zover beheerskeuzes referentie zijn om een locatie tot ZEN te verklaren, geldt een beheersplan uiteraard als belangrijk aanknopingspunt en is de uitvoering daarvan cruciaal.

Tot slot worden ook de definities van "kleinschalige onderneming" en "kleinschalige vereniging" uit art. 11.7.3 naar hier verplaatst (zie art. 136).

HOOFDSTUK 3. INSTANTIES EN ACTOREN VAN HET ONROERENDERGOEDBELEID

Artikel 2, 5-8, 13, 15-17, 21, 24-26, 33, 40-46

Volgende technische aanpassingen worden doorgevoerd:

- Art. 3.1.5 wordt geherformuleerd in functie van de keuze om termijnen consequent in dagen te definiëren. Gelijkaardige wijzigingen worden voorzien in volgende artikels: 3.2.10, 3.3.10, 3.4.13;
- In art. 3.2.12 (schorsingsprocedure voor onroerendergoedgemeenten), 3.3.12 (schorsingsprocedure voor IOED), 3.4.15 (schorsingsprocedure voor onroerendergoeddepots) en 3.6.9 (schorsingsprocedure voor metaaldetectoristen) worden de termijnen waarbinnen betreffende actoren maatregelen moeten treffen in antwoord op een schorsingsbeslissing scherp gesteld. In art. 3.5.5 wordt de termijnbepaling in het vierde lid scherp gesteld;
- In art. 3.2.12, 3.3.6, 3.3.12, 3.4.4, 3.4.15, 3.5.4, 3.5.5., 3.5.14, 3.6.3, 3.6.4, 3.6.6, 3.6.12, 3.7.4, 3.7.5, 3.7.6, 3.7.13, 6.3.3, 6.4.1, 10.1.2, 10.1.10, 10.1.12, 10.1.13, 10.1.14, 10.1.27, 10.1.28, 10.3.10, 10.3.11, 11.2.21, 11.2.27, 11.2.31, 11.2.33, 11.2.40, 11.3.14, 11.3.15, 11.4.8, 11.4.9, 11.4.14 en 11.6.1 wordt de verwijzing naar de procedure "per beveiligde zending" vervangen door een schriftelijke verzending. Met "schriftelijk" wordt

verzending per e-mail, per gewone brief of via een door het agentschap ter beschikking gesteld elektronisch platform bedoeld. Dit heeft geen inhoudelijke impact, maar kadert in de reductie van de vormvereiste van de beveiligde zending tot de gevallen “beveiligde zending” waar dit omwille van de rechtszekerheid absoluut vereist is. Daarnaast wordt de vormvereiste ook geschrapt voor documenten die de burger (of andere externe actoren) moet indienen (aanvragen voor subsidies, toelatingen, erkenningen...). Aan de burger wordt de keuze gelaten om die documenten in te dienen per e-mail, per gewone brief of via een door het agentschap ter beschikking gesteld elektronisch platform, wat de klantvriendelijkheid ten goede komt. De aanpassingen zijn in lijn met de bijsturing van het Onroerenderfgoeddecreet in uitvoering van de conceptnota, en worden consequent doorheen het ganse besluit voorzien;

- In art. 3.2.12, 3.2.13, 3.3.12, 3.3.13, 3.4.15 en 3.4.16 wordt het woord ‘uiterlijk’ geschrapt in termijnformuleringen. Ook dit kadert in het streven naar meer uniforme, duidelijke en eenvoudige formuleringen;
- In art. 3.3.12 en 3.3.14 wordt het woord “intrekking” verruimd tot “intrekking of aanpassing”. Dit kadert in de aanpassing, voorzien in art. 17;
- In art. 3.2.12, 3.2.14, 3.3.12, 3.3.14, 3.4.15, 3.4.17, 3.6.4, 3.6.9, 3.7.5, 3.7.11, 6.3.11, 6.3.15 en 6.3.26 wordt de term “kennisgeving” geïntroduceerd als generiek alternatief voor termen zoals “betekening” of “ontvangst”;
- In art. 3.3.14 wordt een verkeerde verwijzing naar art. 3.2.12 en 3.2.13 rechtgezet;
- In art. 3.4.4, 3.5.5, 3.6.4 en 3.7.5 wordt de stilzwijgende ontvankelijkheid van erkenningsaanvragen geschrapt. De stilzwijgende procedure is klantvriendelijk, biedt niet altijd de vereiste rechtszekerheid en is soms ook hinderlijk voor het digitaal afhandelen van procedures;
- In art. 3.4.17 wordt de taalkundig foutieve zinsnede “neemt, wordt” vervangen door “wordt”.

Artikel 3 en 11

Naar aanleiding van de komende gemeenteraadsverkiezingen worden de in art. 3.2.1 opgenomen erkenningsvoorwaarden voor onroerenderfgoedgemeenten (de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het beleidsveld onroerend erfgoed) licht geactualiseerd:

- Verruimen van de vereiste beleidsvisie inzake het ‘actief behoud’ van het onroerend erfgoed (prioriteit 1°) naar ‘actief behoud, gebruik en herbestemming’;
- Herformuleren van het verplicht ‘ondersteunen van vrijwilligerswerking’ (2°) tot ‘ondersteunen en betrekken van erfgoedgemeenschappen’ (zie art. 2, 1°);
- Aanpassen van de verplichtingen inzake het register (5°) aan de vernieuwde archeologieprocedure (introductie van ‘aktenaam’, zie art. 51);
- Introductie van inventarisatieplicht (6°) als bijkomende voorwaarde, in uitvoering van het Kerntakenplan van het agentschap.

Ter wille van de eenvormigheid wordt art. 3.3.2. (specifieke erkenningsvoorwaarden voor intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten, IOED) in lijn gebracht met art. 3.2.1:

- Expliciteren van de scope van het verwachte onroerenderfgoedbeleidsplan (2°, a): de beleidsvisie en plan van aanpak moeten actief behoud, gebruik en herbestemming betreffen, en complementair zijn aan het beleid op Vlaams niveau;

- Herformuleren van het verplicht 'ondersteunen van vrijwilligerswerking' (2°) tot 'ondersteunen en betrekken van erfgoedgemeenschappen'.

Artikel 4, 14, 20, 22 en 23

Volgende termijnbepalingen worden bijgesteld met het oog op uniformisering en rationalisering:

- art. 3.2.9 (rapportagebepalingen voor onroerenderfgoedgemeenten): de deadline wordt vervroegd van 31 juli tot 30 juni, zodat hij is afgestemd op de rapportagetermijnen bepaald in het kader van de BBC-cyclus;
- art. 3.3.9 (rapportagebepalingen voor IOED) en art. 3.4.12 (rapportagebepalingen voor erkende onroerenderfgoeddepots): de deadline wordt vervroegd van 31 juli tot 31 mei. Op die manier wordt de inhoudelijke rapportering over de uitvoering van het onroerenderfgoedbeleidsplan afgestemd op de financiële rapportering in het kader van de subsidiëring (zie hoofdstuk 10). Door de deadlines gelijk te schakelen, kunnen de rapporten ook op elkaar worden afgestemd: de financiële rapportering vergt immers ook inhoudelijk inzicht in de aanwending van de subsidie. Dit betekent ook efficiëntiewinst (tijdige uitbetaling van het subsidiesaldo).
- art. 3.4.3 (modelformulier voor de aanvraag tot erkenning als onroerenderfgoeddepot): vervroeging van de uiterste indiendatum voor het erkenningsformulier van 15 maart tot 15 januari. Art. 3.4.8 (uiterste beslissingstermijn voor een erkenningsaanvraag) wordt in gelijkaardige zin aangepast: het op de hoogte stellen van de aanvrager wordt vervroegd van 31 juli naar 31 mei. Deze aanpassingen spelen in op de termijnen voor het aanvragen en toekennen van subsidies (zie hoofdstuk 10) en dragen bij aan de afstemming van procedures.

Artikel 9

Art. 3.2.18 regelt de consequenties van een fusie voor erkende onroerenderfgoedgemeenten (cf. art. 18). In geval van een fusie worden bestaande erkenningen automatisch overgedragen naar de nieuw gevormde gemeente. Deze erkenningen behouden hun oorspronkelijke scope (ook als ze slechts een deel van de nieuwe gemeente betreffen). Bij het indienen van de nieuwe strategische meerjarenplanning in het kader van de BBC-cyclus past de erkende gemeente haar beleidsvisie aan in functie van haar gewijzigde grondgebied en organisatie. Als de nieuwe gemeente de erkenning niet wenst voort te zetten, moet ze een formele intrekking van de erkenning aanvragen.

Artikel 10

Art. 3.3.1 stelt voor intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten (IOED) de generieke voorwaarde om te voldoen aan de algemene voorwaarden inzake intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Volgende bijstellingen worden voorzien:

- De verwijzing naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking wordt uitgebreid met een verwijzing naar het decreet van 22 december 2017 over lokaal bestuur dat vanaf 01/01/2019 dergelijke samenwerkingsverbanden regelt;
- De voorwaarde dat het samenwerkingsverband uit minstens 3 gemeenten moet bestaan wordt uitgebreid met een bepaling dat eenzelfde gemeente slechts deel kan uitmaken van één erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst, dit om misbruiken te vermijden.

Artikel 12

Aan artikel 3.3.3 (modelformulier voor het aanvragen van een erkenning als IOED) worden 2 technische aanpassingen voorzien:

- Vervollediging van de scope van het formulier: niet alleen voor een erkenning, maar ook voor een wijziging van de erkenning. Deze verduidelijking komt nog in verschillende andere artikels aan bod en speelt in op de nieuw geïntroduceerde wijzigingsprocedure (cf. art. 18);
- Verbetering van een schrijffout.

Artikel 18

Dit artikel voorziet de toevoeging van een nieuw artikel, onder meer in antwoord op het in de conceptnota aangekondigde 'fusievriendelijker' maken van de regelgeving.

Art. 3.3.17 speelt in op de mogelijkheid dat de samenstelling van een intergemeentelijke onroerendeerfgoeddienst wijzigt (bijvoorbeeld door een fusie, doordat een gemeente uit het samenwerkingsverband stapt, of doordat een nieuwe gemeente wil deelnemen). Het nieuwe artikel regelt een procedure tot 'aanpassing van de erkenning' met een beperktere dossierlast dan een volledig nieuwe erkenningsprocedure. Voor gewijzigde samenwerkingsverbanden die niet meer voldoen aan de erkenningsvoorwaarden wordt de erkenning ingetrokken.

Artikel 19

Technische aanpassing aan art. 3.4.2 (aanvraagprocedure erkenning onroerendeerfgoeddepot): de voorwaarden waaraan een depot moet voldoen om in aanmerking te komen voor een erkenning, blijven ook gelden eens het depot erkend is.

Artikel 27-28

Art. 3.5.1 wordt vervangen door een inleidend artikel voor de afdeling betreffende de aanduiding als erkende archeoloog. De oorspronkelijke inhoud van het artikel wordt opgeschoven naar een nieuw in te lassen art. 3.5.1/1. In art. 3.5.1 wordt het onderscheid tussen 2 types erkend archeoloog aangekondigd (type 1 bevoegd voor alle vormen van archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen vs. type 2 enkel bevoegd voor archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem), conform de conceptnota. De erkenningscriteria worden respectievelijk in art. 3.5.2 en 3.5.3 en de nieuw ingelaste art. 3.5.2/1 en 3.5.3/1 behandeld.

Artikel 29 en 143

Art. 3.5.2, dat vandaag de erkenningscriteria omschrijft om een natuurlijk persoon tot archeoloog te erkennen, wordt herschreven zodat de criteria enkel de erkenning als archeoloog type 1, natuurlijk persoon, betreffen. Conform de conceptnota worden de erkenningsvoorwaarden als volgt aangepast:

- Aanpassing van 3°, inzake de vereiste opgravingservaring: deze wordt gehalveerd van 1 jaar doorheen de voorbije vijf jaar tot 1 jaar doorheen de voorbije tien jaar. Dit komt in de praktijk neer op 240 werkdagen;
- Aanpassing van 5°, inzake de vereiste niet-schuldigheid aan inbreuken of misdrijven: de termijn van 5 jaar wordt gereduceerd tot 3 jaar, omdat het strafregister, dat als referentie geldt, slechts de voorbije 3 jaar registreert;
- Toevoeging van 8°: de code goede praktijk (CGP) onderschrijven en een opleiding ter zake gevolgd hebben. Het inrichten van en verplicht deelnemen aan opleidingen is een courante vereiste bij het reglementeren van beroepen in Vlaanderen: bodemsaneringsdeskundigen, MER-deskundigen, airco-energiesdeskundigen, milieucoördinatoren ... zijn verplicht een opleiding te volgen voor ze een erkenning als zodanig kunnen aanvragen. Deze verplichte opleidingen komen bovenop de gevraagde diplomaverensten. Voor archeologen wordt een systeem van opleidingen ontwikkeld, zowel in het kader van de erkenningsprocedure als in geval van wijzigingen aan de regelgeving

of de CGP. De opleidingen zijn kort (maximaal 2 werkdagen) en voldoende frequent, opdat ze geen impact hebben op procedures. Er wordt een overgangsmaatregel voorzien voor reeds erkende archeologen, opdat ze de tijd krijgen om zich met deze bepaling in regel te stellen;

- De erkenning van rechtswege vervalt door de invoering van de erkenning type 2.

Omdat het nieuwe erkenningsstelsel interfereert met de bestaande erkenningen, worden overgangsbepalingen voorzien. Conform nieuw te introduceren artikels 13.3.20 en 13.3.21 zullen alle archeologen die al erkend zijn, automatisch beschouwd worden als archeoloog type 1, behoudens (de nu van rechtswege erkende) archeologen in dienst van gemeenten en intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten: zij worden automatisch archeoloog type 2. Als zij een erkenning willen als type 1, moet hiervoor een aanvraag worden ingediend. Hun erkenning wordt dus opgevolgd in toepassing van de vernieuwde regelgeving, hetgeen impliceert dat zij bijvoorbeeld ook gebonden zijn aan het volgen van opleidingen.

Artikel 30

Er wordt een nieuw art. 3.5.2/1 ingelast, inzake de erkenningsvoorwaarden voor archeologen, natuurlijk persoon, type 2. Dit spiegelt zich in grote lijnen aan de voorwaarden voor archeologen type 1. Voor deze categorie vervallen volgende vereisten:

- de expliciete opgravingservaring: deze zit vervat in de diplomaveren, die een minimale opgravingservaring impliceren (stage in het kader van de opleiding); Als dit kader er niet is (bijvoorbeeld bij de erkenning van buitenlandse beroepskwalificaties) moet deze minimale opgravingservaring anderszins worden aangetoond.
- en de vereiste om te beschikken over infrastructuur en faciliteiten voor bewaring en opslag van vondsten vervallen. Deze vereiste vloeit immers voort uit de bevoegdheid om op te graven, die archeologen type 2 niet hebben.

Artikel 31

Art. 3.5.3 (erkenning als archeoloog voor rechtspersonen en bijhorende erkenningen van rechtswege) wordt herschreven tot erkenningsartikel voor archeologen type 1, rechtspersoon. In het kader hiervan worden volgende aanpassingen aangebracht:

- Aanpassing van 4°: de minimumbezetting moet bestaan uit 1 natuurlijk persoon erkend als archeoloog type 1, waarvoor weliswaar de hogere ervaringsvereisten van 3 jaar (720 werkdagen) doorheen de voorbije 10 jaar blijven gelden;
- Aanpassing van 6°: de bepalingen met betrekking tot schuldigheid aan inbreuken of misdrijven geldt voor drie in plaats van vijf jaar (zie art. 29);
- De erkenning van rechtswege van universiteiten wordt uitgebreid naar vergunningsplichtige ingrepen in de bodem aan of in beschermde archeologische sites.

Artikel 32

In lijn met de aanpak voor natuurlijke personen, wordt ook voor de erkenning van rechtspersonen een nieuw artikel (3.5.3/1) ingelast, dat de erkenning type 2 behandelt. Deze spiegelt zich aan de erkenning type 1. Enig verschil is dat qua minimumbezetting ook een erkend archeoloog type 2 (natuurlijk persoon) volstaat.

Artikel 34

Art. 3.5.7, dat de geldigheidsduur van een erkenning als archeoloog bepaalt, wordt in functie van de gedifferentieerde erkenning geactualiseerd. Er wordt ook een duidelijke link voorzien met art. 3.5.7/1, dat de opvolgingsvoorwaarden regelt.

Artikel 35

Art. 3.5.7/1 (opvolgingsvoorwaarden voor erkende archeologen) wordt als volgt geactualiseerd:

- Het voor een natuurlijk persoon vereiste onderhoud van opgravingservaring na erkenning (huidig 4°) geldt enkel voor een archeoloog type 1 en wordt verlaagd van 1 jaar over een periode van 5 jaar naar 1 jaar over een periode van 10 jaar;
- Er wordt een nieuw criterium toegevoegd dat peilt naar het bijwonen van bijscholingen zodat de kennis van onder meer de CGP en de regelgeving actueel blijft, ook na het bekomen van de erkenning;
- Er wordt een nieuw criterium toegevoegd dat de archeoloog toezicht moet houden op aspecten van het onderzoek die hij niet zelf uitvoert (dit is een reeds bestaande grond voor de evaluatie van archeologen). Daarmee wordt het toezicht op de erkenning beter afgestemd op de erkenningsvoorwaarden en de taakstelling van de erkende archeoloog.

Artikel 36

Er wordt een nieuw art. 3.5.7/2 ingelast, dat de mogelijkheid regelt om een erkenning als archeoloog type 1 aan te passen naar een erkenning als type 2, op vraag van de erkende archeoloog.

Artikel 37

Art. 3.5.8, dat de eventuele evaluatie van een erkend archeoloog regelt, wordt scherp gesteld door de scope van de eventuele evaluatie expliciet te verruimen van alleen de erkenningsvoorwaarden naar de opvolgingsvoorwaarden en de kwaliteit van het uitgevoerde archeologisch onderzoek. Dit versterkt de relatie tussen erkenning, opvolging en toezicht en draagt bij aan de keuze om bij remediëring uit te gaan van een zo minimaal mogelijke negatieve impact voor de initiatiefnemer.

Artikel 38 en 39

Art. 3.5.9, dat de schorsing van een erkend archeoloog regelt, wordt als volgt geactualiseerd:

- De formulering van de maximale schorsingstermijn van 120 dagen wordt geoptimaliseerd;
- De precisering van de scope van de toezichtsverwachtingen (2°) wordt van “veldwerk en correcte registratie” veralgemeend tot “archeologisch onderzoek”.

Art. 3.5.10 (schorsingsprocedure erkend archeoloog) wordt als volgt geactualiseerd:

- De verplichting om de schorsingsbeslissing in het Belgisch Staatsblad te publiceren wordt geschrapt: het betreft immers geen definitieve beslissing (intrekking) en er is geen direct effect op de mogelijkheid om activiteiten uit te voeren;
- De procedure waarbij de archeoloog kan reageren op de schorsing wordt scherp gesteld: de reactie kan schriftelijk worden bezorgd (niet per beveiligde zending, cf. art. 2), de reactie betreft niet alleen de erkennings-, maar ook de opvolgingsvoorwaarden die aan de basis liggen van de schorsing, de archeoloog kan gehoord worden;

- De behandelingsprocedure van eventuele reacties op de schorsing wordt scherp gesteld (cf. de opvolging van erkende onroerendergoedgemeenten en intergemeentelijke onroerendergoeddiensten): het agentschap kan de schorsing opheffen, verlengen, of de erkenning intrekken. Ook de verlengingsprocedure wordt gepreciseerd;
- De ingangsdatum van de intrekking wordt gepreciseerd: vanaf de kennisgeving.

Het belangrijkste verschil met de huidige regeling is dat de schorsing niet langer automatisch tot een (tijdelijk) activiteitverbod leidt, maar dat de nadruk komt te liggen op het zoeken naar een oplossing en het onmiddellijk remediëren. Het wordt mogelijk de schorsingstermijn in te korten of verlengen, zodat het beslissingsmoment inzake de schorsing niet langer dan nodig wordt uitgesteld. In gevallen waar er geen vergelijk kan worden gevonden, kan snel tot definitieve schorsing worden overgegaan, in de andere krijgt remediëring maximaal een kans.

HOOFDSTUK 5. ARCHEOLOGIE

Artikel 47 en 49

Er wordt een nieuw art. 5.4.1/1 ingelast, waarin de uitvoering wordt geregeld van de gemeentelijke bevoegdheid inzake gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Deze verruimde bevoegdheid wordt ook expliciet opgenomen in de titel van afdeling 4, onderafdeling 1.

Gemeenten kunnen initiatiefnemers vrijstellen van de verplichte opmaak van een archeologienota en moeten ter zake een gemeentelijk reglement voorzien. In het reglement worden de percelen opgesomd waarop de vrijstelling van toepassing is, en wordt gemotiveerd waarom de vrijstelling is toegekend.

De gemeentelijke vrijstellingscriteria moeten zich spiegelen aan deze die op Vlaams niveau worden gehanteerd bij de opmaak van de kaart met gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt (GGA-kaart). Als op basis van een gemeentelijk reglement bijkomende gebieden worden vrijgesteld, moet de gemeente dit melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed, opdat het agentschap deze gebieden digitaal kan ontsluiten. Er wordt gekozen voor een centrale ontsluiting via het agentschap in functie van de transparantie en het gebruiksgemak voor de initiatiefnemer. Alle informatie die deze nodig heeft om na te gaan of hij aan een archeologische verplichting moet voldoen bevindt zich dan op één locatie.

Artikel 48

In art. 5.4.1 (planmatige vaststelling van gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt) wordt de term “gegeorefererd” geschrapt, omdat deze term incorrect wordt gebruikt. Deze aanpassing is in lijn met de aanpassingen van het Onroerendergoeddecreet.

Artikel 50

Art. 5.4.3 (melding van het voornemen om een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren) wordt geactualiseerd: de melding is in uitvoering van het decreet (cf. de bepalingen van de conceptnota) vervangen door een aanvraag tot toelating.

Artikel 51, 52, 53-55 en 60

In uitvoering van het decreet (aangepast cf. de bepalingen in de conceptnota) worden alle verwijzingen naar het bekrachtigen en weigeren van een archeologienota vervangen door verwijzingen naar de nieuw geïntroduceerde procedure tot melding en aktename.

Artikel 56 en 59

Precisering van de termijnformulering in art. 5.4.14 en 5.5.7 in functie van de keuze om termijnen consequent in dagen te definiëren.

Artikel 57 en 58

Art. 5.5.2 (aanvraag tot toelating voor archeologisch vooronderzoek of archeologische opgraving) en 5.5.3 (beslissing over de aanvraag) worden aangepast: zowel aanvraag als beslissing verlopen via het digitale platform, dat in de praktijk al het exclusieve communicatiekanaal is voor de (archeologische) dossierstroom.

HOOFDSTUK 6. BESCHERMINGEN EN ERFGOEDLANDSCHAPPEN

Artikel 61-65 en 67-69

Technische aanpassingen en actualisaties:

- Aanpassing van formuleringen van art. 6.3.1 en 6.3.2 in lijn met actualisatie in het decreet;
- In art. 6.3.6, 6.3.12 en 6.3.16 wordt de verwijzing naar de procedure “per beveiligde zending” vervangen door varianten op “schriftelijke communicatie” (cf. art. 2);
- In art. 6.3.9 en 6.4.1 wordt de verwijzing naar de provinciale diensten van het agentschap vervangen door een verwijzing naar de decentrale diensten (cf. de recente herstructurering van het agentschap: 5 provinciale entiteiten zijn vervangen door 3 regionale);
- Terminologische aanpassing in art. 6.3.20.

Artikel 66

De voorziende termijn voor het instellen van een beroep tegen een beslissing over een toelatingsaanvraag (art. 6.3.14) wordt in functie van klantvriendelijk verdubbeld.

HOOFDSTUK 7. ONROENDERFGOEDRICHTPLANNEN

Artikel 70

De bevoegdheid om onroenderfgoedrichtplannen op te stellen wordt van de Vlaamse regering naar de minister gedelegeerd (art. 7.1.1). Dit vereenvoudigt de procedure.

HOOFDSTUK 8. BEHEER VAN ONROEREND ERFGOED

Artikel 71, 73-74, 76-83, 85-86 en 88-89

Volgende technische wijzigingen worden aangebracht:

- In art. 8.1.1 (bepaling algemene scope van beheersplannen) wordt de term “opzichzelfstaand geheel” vervangen door “zelfstandig onderdeel”. De term “opzichzelfstaand geheel” wordt in de regelgeving in uiteenlopende contexten toegepast, hoewel de invulling naargelang de context verschilt: een ‘opzichzelfstaand geheel’ in context van een beheersplan heeft een andere draagwijdte dan in context van een premiedossier. Daarom wordt de term gericht vervangen. In

context van een beheersplan wordt consequent voor de term “zelfstandig onderdeel” geopteerd. Dergelijke aanpassing wordt voorzien in verschillende andere artikels (deze aanpassing wordt ter wille van de duidelijkheid niet opnieuw ter sprake gebracht in de betreffende aanpassingsartikels): 8.1.4. (bepaling samenstelling beheersplan), 8.1.6, §2 en §4 (goedkeuringsprocedure beheersplannen) 8.1.8, §2, 8.1.9 en 8.2.1 (hier wordt vandaag zelfs niet gesproken over “opzichzelfstaand geheel” maar over “opzichzelfstaande entiteit”, 8.3.1 en 8.3.2.

- In art. 8.1.5 (indieningsprocedure voor kandidaat-beheersplannen) en 8.3.5 wordt de gelimiteerde opsomming van schriftelijke indieningsmogelijkheden vervangen door generieke verwijzing naar “schriftelijke communicatie”. In dezelfde zin worden in art. 8.1.6, 8.1.9, 8.1.10 (beroepen tegen beslissingen over beheersplannen), 8.2.1, 8.3.3, 8.3.6 en 8.3.11 (beroepsprocedure geïntegreerde beheersplannen) de verwijzingen naar de procedure “per beveiligde zending” vervangen door varianten op “schriftelijke communicatie” (cf. art. 2);
- In art. 8.1.6, 8.1.9, 8.1.10, 8.3.6 en 8.3.11 worden de verwijzingen naar ‘stilzwijgende weigering’ geschrapt. Stilzwijgende weigeringen zonder kennisgeving zijn immers zeer klantvriendelijk. Door de schrapping wordt steeds een gemotiveerde beslissing bezorgd aan de aanvrager, ook als de beslissing negatief is;
- In art. 8.1.10 en 8.3.11 wordt de detaillering met betrekking tot de samenstelling van het beroepsschrift (derde lid) geschrapt;
- In art. 8.3.3, 8.3.6 en 8.3.9 wordt het woord “kalenderdagen” telkens door “dagen” vervangen;
- In art. 8.3.3, derde lid en 8.3.6, paragraaf 7, derde lid wordt ter wille van de duidelijkheid het woord “kennisgeving” geïntroduceerd;
- Het opschrift van afdeling 3, onderafdeling 3 van dit hoofdstuk wordt verbeterd: het woord “opdrachtgever”, dat hier per ongeluk is ingelast, wordt verwijderd.

Artikel 72

Art. 8.1.4, dat de samenstelling van een beheersplan regelt, wordt als volgt geactualiseerd:

- Waar in het artikel wordt verwezen naar het erfgoed of zelfstandig onderdeel ervan dat voorwerp is van het plan, wordt ter wille van de leesbaarheid nu gesproken over “de afgebakende locatie”;
- In §1, 3° wordt ten behoeve van de rapportage (zie art. 76) expliciet de verwijzing naar een toestandrapport opgenomen;
- §1, 5° is beperkt geherformuleerd ten behoeve van een duidelijke rapportage: de visie op het beheer moet vanzelfsprekend voortvloeien uit de informatie die onder 1°-4° is samengebracht (inzonderheid de toestandrapportage). Daarnaast is een belangrijke precisering toegevoegd: wanneer beheersplannen beschermde stads- en dorpsgezichten, cultuurhistorische landschappen, erfgoedlandschappen of beschermde archeologische sites als voorwerp hebben, en deze beschermde monumenten omsluiten, moet het beheersplan ook minimale aandacht hebben voor deze monumenten. Gezien het ruimtelijke en inhoudelijke verband dat er doorgaans is, zou het uitsluiten van monumenten de kwaliteit van het plan ondergraven (en het streven is de kwaliteit van beheersplannen te verhogen). Dit betekent niet dat voor de monumenten generieke beheersplanverplichtingen gelden, mocht daarvoor een premie worden aangevraagd;
- §1, 7° wordt afgestemd op de vernieuwde rapportageverplichtingen in art. 8.1.8 (zie art. 76);
- De formulering inzake ZEN-erfgoed wordt scherper gesteld (§1, 8°): van “voorstel voor ZEN-erfgoed” naar “identificatie van ZEN-erfgoed”;

- §2 wordt aangepast conform de bijsturing van de erkenningsprocedure voor open erfgoed en de nieuw geïntroduceerde mogelijkheid om ook voor een ontwikkelingstraject tot open erfgoed een verhoogde erfgoedpremie te bekomen (zie art. 114 en 115).

Artikel 74

In art. 8.1.6, §2 (goedkeuringsprocedure beheersplannen) worden, behoudens de hoger vermelde technische aanpassingen, volgende elementen gewijzigd:

- Schrapping van de verwijzing naar de erkenning als open erfgoed: de erkenningsprocedure voor open erfgoed zal niet langer via beheersplannen verlopen (zie art. 90 en 91);
- Aanpassing van de ontsluitingsbepalingen: de verplichte publicatie van de goedkeuringsbeslissing in het Belgisch Staatsblad wordt geschrapt, daarentegen zal het agentschap alle goedgekeurde beheersplannen digitaal ontsluiten.

Artikel 75

De geldigheidsduur van beheersplannen wordt in uitvoering van de conceptnota opgetrokken van twintig naar vierentwintig jaar (art. 8.1.7). Deze verlenging geldt als afstemming op natuurbeheersplannen en laat vlotter de totstandkoming van geïntegreerde beheersplannen toe. De verlenging geldt automatisch ook voor alle reeds goedgekeurde beheersplannen. Er is geen overgangsmaatregel voorzien.

Artikel 76

De rapportageverplichtingen en evaluatiemodaliteiten met betrekking tot beheersplannen (geregeld in art. 8.1.8) worden scherper gesteld, zodat duidelijk is met welke intervallen rapportage vereist is, en welke minimuminformatie moet worden aangereikt:

- Er wordt rapportage verwacht om de zes jaar: voor natuurbeheersplannen zijn gelijkaardige rapportagetermijnen bepaald;
- Een rapport bestaat minstens uit een beheerslogboek (zie art. 1).

Deze scherpstelling komt enerzijds tegemoet aan een behoefte aan een meer effectieve, uniforme en consequente aanpak voor de opvolging van beheersplannen (wat de kwaliteit van beheersplannen te goede zal komen), en activeert beheersplannen anderzijds als referentiedocument voor het verlenen van premies (en in het bijzonder de bijkomende premie van 10 procent, zie art. 115).

Artikel 84

Art. 8.3.4 (dossiersamenstelling geïntegreerde beheersplannen) wordt geactualiseerd: het beheersplan spiegelt zich, inzake onroerenderfgoedgerelateerde aspecten, volledig aan gewone beheersplannen (cf. art. 8.1.4). Dit betekent dat desgevallend ook elementen inzake open erfgoed worden opgenomen.

Artikel 87

Art. 8.3.8 (rapportageprocedure door geïntegreerde beheersplannen) wordt geactualiseerd: de rapportage spiegelt zich, inzake onroerenderfgoedgerelateerde aspecten, volledig aan de (vernieuwde) rapportageverplichtingen voor gewone beheersplannen (cf. vernieuwd art. 8.1.8).

Artikel 90

In art. 8.4.1. worden de erkenningsvoorwaarden omschreven voor open erfgoed. Dit artikel wordt als volgt aangepast (tegenwoordig komend aan de in de conceptnota geformuleerde behoefte aan vereenvoudiging en verduidelijking):

- De term “opzichzelfstaand geheel” wordt specifiek in functie van open erfgoed vervangen door “representatief onderdeel” (zie art. 71);
- Dat een erkenning als open erfgoed een publieke openstelling vergt wordt expliciet als uitgangspunt naar voor getrokken;
- De bestaande criteria 1°, 5°, 7° en 8° worden geschrapt. 1° (“*het goed wordt op een interactieve en sprekende manier ontsloten*”) is enerzijds te vanzelfsprekend en anderzijds te cryptisch en wordt als principe ingekanteld in het herwerkte 4°. 5° (minimale ontsluitingsfrequentie) wordt gereserveerd voor open erfgoed waarvoor verhoogde premies worden bekomen. 7° (ontsluiting mag niet leiden tot verlies of beschadiging van erfgoedwaarden) is een uitgangspunt van bescherming en hoeft hier niet specifiek te worden hernomen. 8° wordt ingekanteld in het herwerkwerkte 4°.
- Criterium 4° (3° na henummering) wordt herschreven tot ‘kerncriterium’: voor de locatie moet een doordacht ontsluitingsconcept worden uitgewerkt, met aandacht voor de manier en frequentie van ontsluiten, het beheer van de locatie (niet alleen het erfgoedbeheer, maar ook het ‘attractiebeheer’, zoals bezoekersinfrastructuur ...) is een aandachtspunt, alsook de netwerking en complementariteit met andere erkende open-erfgoedplaatsen (inclusief het aanbieden van voordelen, zoals jaarkaarten voor het bezoek van attracties in het netwerk). Hoe het concept eruit ziet, hangt af van de locatie en de mogelijkheden die ze biedt. Het criterium wordt daarom minder sturend gemaakt en de overlap met andere criteria wordt weggewerkt. De term “*exemplarisch voor Vlaanderen*” wordt vervangen door “*inspirerend voor Vlaanderen*” om zo op een positievere manier de verwachte voorbeeldfunctie in de verf te zetten.

Artikel 91

In art. 8.4.2 wordt de erkenningsprocedure voor open erfgoed omschreven. De huidige procedure voorziet een erkenning via een beheersplan, en als dusdanig doorgaans alleen in gevallen waar de initiatiefnemer ook een verhoogde erfgoedpremie wil aanvragen. In uitvoering van de conceptnota wordt deze automatische link opgegeven: open erfgoed wordt los van een beheersplan erkend, hetzij op aanvraag, hetzij op initiatief van het agentschap. Wanneer de open-erfgoedbeheerder een verhoogde premie wil, blijft niettemin een beheersplan vereist (zie art. 112).

In functie hiervan worden alle verwijzingen naar de erkenning via beheersplan uit art. 8.4.2 geschrapt. Door de erkenning los te koppelen van een beheersplan, wordt het in elk geval mogelijk dat initiatiefnemers ook buiten beheersplan of concrete premie-behoefte een erkenning kunnen aanvragen, en dat de Vlaamse overheid (in overleg met de betrokken beheerders) zelf voorbeeldige locaties tot open erfgoed verklaart. Op die manier kan open erfgoed uitgroeien tot een kwaliteitslabel.

Art. 8.4.2 beperkt zich tot het bepalen van de erkenningstermijn (stilzwijgend verlengbare termijnen van 12 jaar, zodat desgevallend kan worden ingespeeld op de rapportagetermijnen die voor beheersplannen zijn bepaald) en op het expliciteren van de gevallen waarin de erkenning kan worden ingetrokken.

HOOFDSTUK 10. SUBSIDIES

Artikel 92 en 99

In art. 10.1.3 (bepaling van erkenning als intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst als kernvoorwaarde voor subsidiëring) en 10.1.17 (bepaling van de voorwaarden voor het subsidiëren van onroerenderfgoeddepots) worden volgende nuancerings toegevoegd met het oog op het fusievriendelijker maken van de regelgeving:

- 10.1.3 wordt uitgebreid met een verwijzing naar het nieuwe art. 3.3.17 (wijziging van de samenstelling van een intergemeentelijk samenwerkingsverband, zie art. 18). Als het intergemeentelijk samenwerkingsverband wijzigt, blijft niettemin de lopende samenwerkingsovereenkomst gelden. Het subsidiebedrag wordt pas herzien bij het vernieuwen van de samenwerkingsovereenkomst. Deze aanpassing heeft een beperkte financiële impact (IOED's kunnen naargelang de wijziging te veel of te weinig subsidie ontvangen), maar deze weegt niet op tegen de procedurele consequenties van een tussentijdse bijsturing;
- in 10.1.17 wordt de verplichting om een gemeentegrensoverschrijdende receptieve functie te vervullen genuanceerd: als door een fusie het grondgebied van de gemeente wijzigt, en daardoor het gemeentegrensoverschrijdende karakter van de receptie functie ongedaan wordt gemaakt, blijft niettemin de lopende samenwerkingsovereenkomst gelden. Bij het vernieuwen van de overeenkomst moet deze functie wel worden geactualiseerd.

Artikel 93 en 101

Art. 10.1.5 (bepaling van de minimumsamenstelling van een subsidie-aanvraag voor IOED) wordt als volgt aangepast:

- 2° wordt uitgebreid met een precisering in functie van lagere administratieve lasten: de meerjarenbegroting moet enkel de gesubsidieerde activiteiten betreffen en niet de eventuele andere activiteiten van het samenwerkingsverband. Een soortgelijke aanpassing wordt voorzien in art. 10.1.19 (bepaling van de samenstelling van een subsidieaanvraag voor onroerenderfgoeddepots);
- Er wordt een 3° toegevoegd: "desgevallend moet een geactualiseerd onroerenderfgoedbeleidsplan worden toegevoegd". Dit geldt voor IOED die al eens een subsidie hebben ontvangen, en een aanvraag indienen voor een nieuwe periode. Daarbij is het expliciet de bedoeling dat ze het lopende beleidsplan actualiseren: gezien de doorlooptijd van een beleidsplan is het immers nodig dat de plannen op hun doelmatigheid worden gecontroleerd.

Artikel 94-96, 100, 102-104, 106 en 108-111

Volgende technische aanpassingen worden doorgevoerd:

- In art. 10.1.6 (ontvankelijkheidsbepalingen m.b.t. subsidie-aanvraag IOED), 10.1.18 (regeling indienen van subsidie-aanvraag door onroerenderfgoeddepots), 10.1.26 (toezicht op de aanwending van de subsidie voor onroerenderfgoeddepots) en 10.3.7 (indien- en behandelingsprocedure voor projectsubsidies) worden de verwijzigingen naar een procedure "per beveiligde zending" vervangen door varianten op "schriftelijke communicatie" (cf. art. 2);
- In art. 10.1.8 (regeling uiterlijk beslissingsmoment toekenning subsidie voor IOED) wordt de verwijzing naar stilzwijgende beslissing vervangen door een generieke schriftelijke communicatie over de beslissing (zie art. 2);
- Technische aanpassing: in art. 10.1.20 wordt een foutieve verwijzing naar art. 10.1.17 vervangen door een verwijzing naar art. 10.1.19;
- Art. 10.3.12, 10.3.13 en 10.3.15 worden geherformuleerd in functie van de keuze om termijnen consequent in dagen te definiëren (zie art. 2).

Daarnaast worden in verschillende artikels termijn aanpassingen doorgevoerd:

- In art. 10.1.9 (regeling van de samenwerkingsovereenkomst met IOED) wordt de uiterlijke ondertekeningsdatum van de samenwerkingsovereenkomst verlaagd van 1 naar 15 oktober. Voorheen viel deze datum op dezelfde dag als de toekenning van de subsidie door de minister (1 oktober). Het agentschap kan de samenwerkingsovereenkomst pas ondertekenen na de toekenning van de subsidie door de minister. Een extra tijdsspanne tussen beide gebeurtenissen was noodzakelijk;
- In art. 10.1.18 wordt de indienperiode voor subsidieaanvragen ingekort tot 1 juli (in plaats van 1 september). Dit is het gevolg van het naar voren schuiven van de beslissingsdatum over deze subsidie (zie volgende);
- In art. 10.1.22 (regeling inzake het toekennen van een subsidie aan onroerendergoeddepots) wordt het uiterste beslissingsmoment vervroegd van 1 december naar 1 oktober. De werking van een onroerendergoeddepot is sterk afhankelijk van de subsidie. Als pas op 1 december bekend is of er voor het volgende werkingsjaar budgetten beschikbaar zullen zijn, brengt dit het depot in ernstige problemen bij het niet toekennen van een subsidie. Door de datum te vervroegen naar 1 oktober heeft het depot nog drie maanden om zich aan te passen aan de eventuele verdwijnende inkomstenbron.
- In art. 10.1.23 (regeling inzake de samenwerkingsovereenkomst met onroerendergoeddepots) wordt de uiterste ondertekeningsdatum vervroegd van 1 december naar 15 oktober. Net zoals bij de IOED is een tijdsverloop (voortaan 15 dagen) nodig tussen het toekennen van de subsidie door de minister en het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst door het agentschap.

Artikel 97 en 105

In art. 10.1.10 (bepaling subsidiebedrag voor IOED) en art. 10.1.24 (bepaling van het subsidiebedrag voor onroerendergoeddepots) wordt de referentiedatum voor de in het artikel vermelde criteria generiek vastgelegd op 1 januari van het jaar waarin de subsidieaanvraag is ingediend. De verwijzing naar de referentiedatum onder criterium 1° wordt geschrapt. De gegevens in kwestie blijken niet beschikbaar voor de eerdere datum.

In art. 10.1.10 wordt, aansluitend op het derde lid (interactie van de subsidie voor IOED met een erkenning als onroerendergoedgemeente gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst) een vierde lid toegevoegd, dat de effecten regelt van een intrekking van een erkenning als onroerendergoedgemeenten op de subsidie.

Artikel 98 en 106

In art. 10.1.12 (toezicht op de aanwending van de subsidie voor IOED) en art. 10.1.26 (toezicht op de aanwending van de subsidie voor onroerendergoeddepots) wordt de verplichting ingeschreven dat de IOED/het depot op uiterlijk 31 mei van elk jaar financieel rapporteert. Deze jaarlijkse financiële rapportering was al voorzien in het besluit in art. 10.1.11 en 10.1.26, maar het ontbrak aan een datum voor indiening daarvan. De voorgestelde datum werd wel op individuele basis opgenomen in de lopende samenwerkingsovereenkomsten. De opname in het besluit maakt dit transparanter en generiek.

Artikel 107

Art. 10.3.5 (definiëren van de krijtlijnen van de oproep voor projectsubsidies) wordt aangepast, zodat ook de "maximale duurtijd van de projecten" vooraf moet worden bepaald. Dit is vereist in functie van de rechtszekerheid (cf. advies Raad van State nr. 63.453/1).

Artikel 112

In art. 11.2.1. van het besluit wordt generiek bepaald waarvoor erfgoedpremies kunnen worden bekomen en in welke gevallen daarbij een beheersplan als referentie dient.

In de eerste paragraaf wordt een beperkte wijziging voorzien: de precisering dat de premie ook een deel van een beschermd goed of erfgoedlandschap kan betreffen dat een 'op zichzelfstaand geheel' vormt, wordt geschrapt. Enerzijds is deze term niet altijd éénduidig interpreteerbaar, anderzijds hoeft een premiedossier sowieso niet het gehele beschermde object te betreffen, maar kan op dossierniveau een meer beperkte scope worden bepaald.

De tweede paragraaf, waarin de dossiercategorieën worden vermeld waarvoor een beheersplan vereist is, wordt in functie van de leesbaarheid tot een puntsgewijze opsomming geherstructureerd. De situaties waarvoor een beheersplan verplicht blijft, worden geactualiseerd conform de afspraken in de conceptnota: met name de generieke beheersplanverplichting voor verhoogde erfgoedpremies wordt geschrapt, de beheersplanverplichting voor UNESCO-werelderfgoed wordt toegevoegd. Voor werelderfgoed geldt wel de nuance dat door UNESCO goedgekeurde management plannen (vandaag dossiervoorwaarde om voor een erkenning in aanmerking te komen) als beheersplan gelden. Voor open erfgoed wordt een referentie voorzien naar de nieuwe mogelijkheid om niet alleen voor ingrepen aan reeds erkend open erfgoed, maar ook voor de ontwikkeling tot open erfgoed een premie te bekomen (zie art. 114).

Aan het artikel wordt een derde paragraaf toegevoegd, betreffende werkzaamheden of diensten voortvloeiend uit een misdrijf of inbreuk op het Onroerenderfgoeddecreet. Deze paragraaf was voorheen opgenomen in art. 11.2.4, dat in uitvoering van de conceptnota volledig wordt herschreven (zie art. 113), en wordt integraal hernomen.

Artikel 113

Art. 11.2.4 omvat een opsomming van de dossiercategorieën waarvoor geen erfgoedpremie kan worden bekomen. Dit artikel wordt volledig herschreven, in uitvoering van de conceptnota, die stipuleert dat de 'Richtlijn betoelaagbaarheid' in regelgeving zal worden omgezet. De richtlijn identificeert met name art. 11.2.4 als een struikelblok: het sluit een aantal dossiercategorieën uit van premie, maar maakt verschillende uitzonderingen op de gestelde norm. Bovendien omvat het de nodige terminologische onduidelijkheden. Dit is niet alleen weinig stimulerend, maar vooral ook verwarrend. Het artikel wordt herschreven met de bedoeling meer duidelijkheid te bieden, en er wordt geopteerd voor een positieve formulering (geen opsomming van categorieën die van premie zijn uitgesloten, maar een opsomming van categorieën die voor premie in aanmerking komen).

Volgende categorieën worden onderscheiden:

- Ingrepen in functie van regulier onderhoud, opgenomen in de vastgestelde lijst met forfaitaire werkzaamheden. Deze formulering vervangt het huidige 'niet-erfgoedgebonden onderhoud' en de bijhorende definiëring in de voorlaatste paragraaf van het artikel (*"In het eerste lid, 1°, wordt verstaan onder niet-erfgoedgebonden onderhoud: de preventieve en periodieke onderhoudswerken zonder impact op de erfgoedkenmerken of elementen van het onroerend goed, die elke eigenaar of beheerder van een onroerend goed verondersteld wordt uit te voeren en die niet zijn opgenomen in de vastgestelde lijst met forfaitaire werkzaamheden."*). De term 'niet-erfgoedgebonden onderhoud' scheidt verwarring omdat hij pas in dit artikel wordt geïntroduceerd en een enge variant is van 'regulier onderhoud', term die wel wordt gedefinieerd

onder artikel 2, 24° van het besluit. De link met de lijst met forfaitaire werkzaamheden wordt wel behouden.

- Beveiligingswerkzaamheden, energiebesparende maatregelen in antwoord op een energieaudit, alsook andere werkzaamheden en diensten die opgelegd zijn door andere regelgevingen. Dit is de bestaande categorie, waarin de huidige passage met betrekking tot energiebesparende maatregelen volledig is ingekanteld: de term energiebesparende maatregelen vervangt de vroegere, moeilijk te interpreteren termen 'comfort- en isolatiewerkzaamheden', de energieaudit blijft een voorwaarde om het belang van de ingrepen te kunnen inschatten.

De bestaande (onduidelijke) bepaling dat deze ingrepen betoelaagbaar zijn zover ze essentieel zijn voor het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen wordt geschrapt. In plaats daarvan worden twee groepen betoelaagbare ingrepen geëxpliciteerd (geïnspireerd op de huidige voorwaarden voor energiebesparende maatregelen, die voortbouwt op de richtlijn betoelaagbaarheid): (a) het aanpassen van erfgoedkenmerken en -elementen of (b) het toevoegen van elementen, waarbij het agentschap onroerend erfgoed randvoorwaarden stelt die meerkosten veroorzaken.

Type (a) betreft ingrepen aan de erfgoedmaterie zelf, en daarvoor wordt een volwaardige erfgoedpremie voorzien. Type (b) betreft geen erfgoedmaterie: de tegemoetkoming blijft daarom beperkt tot de (door de premienemer aan te tonen) meerkosten die door sectoradvies worden veroorzaakt. Het meerkostenprincipe is wel billijker gemaakt: in plaats van een percentage van de meerkosten, wordt het volledige bedrag gedekt. Hiervoor wordt geopteerd omdat de premiepercentageregeling een tegemoetkoming is op totaalkosten, terwijl meerkosten slechts een deel daarvan vertegenwoordigen. 'Slechts' een percentage hiervan betoelagen is onvoldoende stimulerend.

Volgende categorieën worden geschrapt:

- De categorie 'ontsluitingswerken': deze wordt ingekanteld in een nieuw thema-artikel, waarin alle premiegerelateerde aspecten van open erfgoed worden gegroepeerd (zie art. 115);
- De categorie 'niet meer aanwezige waardevolle elementen'. Over 'reconstructie' in de brede zin van het woord bestaan er algemeen aanvaarde principes (Charter van Venetië, art. 9), die hoe dan ook als basis gelden voor de beoordeling van restauratiedossiers. Dit principe hoeft niet opnieuw te worden hernomen in de regelgeving. Bovendien schept de terminologie ('niet meer aanwezige elementen', 'storende lacunes') grote verwarring (cf. richtlijn betoelaagbaarheid). Het is duidelijk dat reconstructie enkel kan als er voldoende wetenschappelijke informatie beschikbaar is om dit op gefundeerde basis te doen. Anderzijds is het een optie die niet altijd relevant is. De relevantie hangt af van het soort ontwikkelingsproject. Dat geldt ook voor het vrijleggen van onzichtbaar geworden (maar nog aanwezige) waardevolle elementen. In feite betreft dit meer dan behoud, maar gaat het over een vorm van herwaardering.

Artikel 114

De huidige artikels 11.2.10 en 11.2.11 behandelen respectievelijk de verhoogde erfgoedpremie van 60 en 80 procent. De conceptnota voorziet niet langer een verhoogde premie van 80 procent, maar voorziet een geactualiseerde 60-procentregeling, gebaseerd op de huidige 60- en 80-procentcategorieën. Art. 11.2.10 wordt in functie hiervan geactualiseerd, art. 11.2.11 krijgt een andere invulling (zie art. 115).

Volgende categorieën komen in aanmerking voor een verhoogde erfgoedpremie:

- (1) ZEN-erfgoed;
- (2) Onderwijsgebouwen;
- (3) Beschermde gebouwen die bestemd zijn voor een erkende eredienst;

- (4) Beschermden goederen die eigendom zijn van een gemeente, autonoom gemeentebedrijf, OCMW, OCMW-vereniging of een sociale huisvestingsmaatschappij;
- (5) open erfgoed;
- (6) Maalvaardige molens.

Categorieën (1) en (2) zijn de bestaande 60-procentcategorieën, (3), (4) en (5) de huidige 80-procentcategorieën, (6) is een nieuwe categorie, aangekondigd in de conceptnota.

De bestaande voorwaarden blijven ongewijzigd. Voor categorie (4) wordt in uitvoering van de conceptnota een publieksfunctie als bijkomende voorwaarde gesteld: die wordt gedefinieerd, met uitsluiting van commerciële invullingen. Voor categorie (5) wordt de scope verruimd van reeds erkend open erfgoed met erfgoedlocaties die tot open erfgoed ontwikkeld worden. De voorwaarden voor categorie (5) worden uit dit artikel gelicht en afzonderlijk behandeld in het nieuwe thema-artikel voor open erfgoed. De hieraan gerelateerde voorwaarden voor het bekomen van een aanvullende premie van 20 procent voor ingrepen met het oog op de verbeterde inhoudelijke of fysieke ontsluiting van open erfgoed worden uit het artikel gelicht en afzonderlijk behandeld in een nieuw thema-artikel met betrekking tot aanvullende premies. Voor categorie (6) wordt in aanvulling op de conceptnota de voorwaarde ingebouwd dat de molens in kwestie ontsloten moeten zijn: veel molens zijn immers gerestaureerd in toepassing van de vroegere restauratiepremieregeling, waarvoor deze ontsluitingsvoorwaarde gold. Een erkenning als open erfgoed is voor molens echter geen voorwaarde.

Artikel 115

De huidige invulling van art. 11.2.11 wordt ingekanteld in art. 11.2.10. In het nieuwe art. 11.2.11 worden alle premiegerelateerde voorwaarden met betrekking tot open erfgoed gegroepeerd. Deze omvatten de voorwaarden voor reeds erkend open erfgoed, maar ook nieuwe voorwaarden voor locaties die tot open erfgoed ontwikkeld worden.

De voorwaarden voor reeds erkend open erfgoed zijn gespiegeld aan de huidige: de locatie moet voor 12 jaar blijven voldoen aan de erkenningsvoorwaarden voor open erfgoed, anders gelden terugbetalingsverplichtingen (de toegekende verhoogde premies worden gereduceerd tot basispremies, en het desgevallende uitbetaalde surplus wordt teruggevorderd). De termijn van 12 jaar verschilt van de huidige 10, maar is afgestemd op de (in uitvoering van de conceptnota) verlengde doorlooptijd van beheersplannen van 20 naar 24 jaar, en de daarop afgestemde, nieuw geïntroduceerde zesjaarlijkse rapportageplicht voor beheersplannen (zie art. 76). Ook de terugbetalingsmodaliteiten zijn op deze verlengde termijn afgestemd.

Voor locaties die tot open erfgoed ontwikkeld worden geldt de bijzondere voorwaarde dat uiterlijk 6 jaar vanaf de eerste toegekende premie een erkenning als open erfgoed mogelijk moet zijn. Als dat niet lukt, worden de toegekende verhoogde erfgoedpremies verminderd tot de basispremie, en gelden terugbetalingsmodaliteiten.

Artikel 116

In het nieuw geïntroduceerde art. 12.2.12 worden de voorwaarden geregeld voor het bekomen van de aanvullende premie van 10 procent voor 'voorbeeldige beheerders', geïntroduceerd in de conceptnota, en voor een aanvullende premie van 10 procent voor vzw's, die het herstel en het beheer van beschermden goederen of erfgoedlandschappen tot doel hebben. Voor de duidelijkheid wordt in dit artikel ook de bestaande aanvullende premie van 20 procent behandeld voor ingrepen in functie van de verbeterde inhoudelijke of fysieke ontsluiting van open erfgoed.

- De aanvullende premie van 10 procent voor 'voorbeeldige beheerders' wordt toegekend als de premienemer kan aantonen dat zijn eigendom de voorbije zes jaar aantoonbaar consequent en kwaliteitsvol is onderhouden. Deze zes jaar is meer dan de in conceptnota voorziene vijf jaar, maar speelt in op de nieuwe geïntroduceerde rapportagetermijnen voor beheersplannen

(voorzien om de zes jaar). De premienemer toont dit aan met een relevant uittreksel uit het onderhoudslogboek (dat desgevallend interageert met een beheersplan, zie art. 72 en 76);

- De aanvullende premie van 10 procent voor vzw's speelt in op organisaties (zoals Herita, Kempens Landschap ...) die op het vlak van de onroerenderfgoedzorg een voorbeeldrol opnemen of bijdragen aan het verhogen van het draagvlak voor onroerenderfgoedzorg. De voorwaarden zijn strikt: het hoofddoel van de vereniging moet onroerenderfgoedzorg zijn, de portefeuille moet voor het merendeel uit beschermd onroerend erfgoed bestaan en er moet sprake zijn van een beheerscontinuïteit. Door de tweede aanvullende premie kunnen zij (als enige) een zeer voordelig premieniveau van 80 procent behalen. Dit ondersteuningsniveau ligt in de lijn van een stimuleringsbeleid dat al jarenlang wordt gevoerd ten aanzien van deze doelgroep;
- De voorwaarde voor de aanvullende premie van 20 procent worden aangevuld met een precisering van de ingrepen die in aanmerking komen (cf. de richtlijn betoelaagbaarheid).

Artikel 117 en 128

Het laatste lid van art. 11.2.13 (generieke bepalingen inzake erfgoedpremies - cumulatie van overheidssteuning) en art. 11.3.4 (generieke bepalingen inzake onderzoekspremies – cumulatie van overheidssteuning), waarin wordt bepaald dat cumulatie van ondersteuningsvormen vanwege onroerend erfgoed is uitgesloten, wordt aangevuld met de nieuw geïntroduceerde premie voor archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem. Voor eenzelfde kostenpost kan geen beroep worden gedaan op meer dan 1 van de door onroerend erfgoed aangeboden ondersteuningsvormen. Uiteraard is het wel mogelijk om zich naargelang de kostenpost op andere ondersteuningsvormen te beroepen.

Artikel 118, 123 en 125

Art. 11.2.18 (dossiersamenstelling voor aanvraag van een erfgoedpremie volgens de standaardprocedure), 11.2.28 (dossiersamenstelling voor aanvraag van een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure) en 11.2.37 (uitbetalingsmodaliteiten erfgoedpremie bijzondere procedure) worden afhankelijk van de relevantie verwijzingen toegevoegd naar de stavingstukken, waarmee de premienemer aantoont dat hij in aanmerking komt voor de bijkomende premies van 10 procent (zie art. 116).

Artikel 119-122, 124, 126, 132, 135, 139-140 en 142

Technische aanpassingen:

- In art. 11.2.19, 11.2.20, 11.2.29, 11.2.30, 11.2.34, 11.3.9 en 11.3.10 wordt de verwijzing naar de ontvangstdatum van een stuk voor het bepalen van de startdatum van behandelingstermijnen vervangen door de indieningsdatum/datum van kennisgeving. Dit gebeurt om de behandelingstermijnen in het kader van premies in lijn te brengen met deze die worden gehanteerd in het kader van toelatingen;
- In art. 11.2.20, 11.2.23, 11.2.26 (tweede lid), 11.3.10, 11.7.9, 11.8.7, 11.8.8, 11.8.10 en 11.8.12 worden de verwijzigingen naar een procedure “per beveiligde zending” vervangen door varianten op “schriftelijke communicatie” (cf. art. 2);
- In art. 11.2.26 (eerste lid) en 11.3.15 wordt de verwijzing naar de “beveiligde zending” vervangen door “beslissing”, omdat de nadruk niet moet liggen op het communicatiekanaal, maar op het soort document;
- In art. 11.2.41 en 11.4.11 wordt een termijnformulering scherper gesteld;

- Art. 12.1.2 wordt aangepast in lijn met het consequent in dagen formuleren van termijnen (zie art. 2).

Artikel 127, 129-131 en 133-134

- In art. 11.3.1 (generieke focus van onderzoekspremie), art. 11.3.8 (samenstelling aanvraagdossier onderzoekspremie), 11.3.10 (behandeling van aanvraag onderzoekspremie), 11.3.12 (formaliteiten na oplevering van het onderzoek en uitbetaling onderzoekspremie) en 11.3.16 (verplichte ontsluiting van beheersplannen en onderzoeksresultaten) worden de verwijzingen naar de premie voor de opmaak van een beheersplan geschrapt, in lijn met de beslissing (conceptnota) om deze niet langer te betoelagen;
- De resterende verwijzing naar het ontsluiten van onderzoeksresultaten onder art. 11.3.16 wordt licht geherformuleerd, zodat soepeler kan worden omgesprongen met de focus en manier van ontsluiten. Het bijhorende opschrift van Onderafdeling 8 wordt geherformuleerd zodat het duidelijker (enkel) de ontsluiting van onderzoeksresultaten betreft.

Artikel 136

In art. 11.7.3 worden volgende aanpassingen doorgevoerd:

- De verwijzingen naar de huidige bekrachtigingsprocedure voor (archeologie)nota's wordt vervangen door de nieuwe procedure van aktename (zie art. 51);
- de definities van "kleinschalige onderneming" en "kleinschalige vereniging" geschrapt. Deze termen komen ook aan bod in de het nieuwe luik "premie voor archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem" en worden dus aan het generieke definitieluik toegevoegd (zie art. 1).

Artikel 137

In art. 11.7.4 (generieke bepalingen inzake de premie voor buitensporige opgravingskosten) wordt het premiepercentage verdubbeld van 40 tot 80 procent, in uitvoering van de beslissing ter zake. Daarnaast worden de overbodige verwijzingen naar paragrafen verwijderd (inclusief het vervangen van een verwijzing naar "deze paragraaf" door een verwijzing naar "dit artikel").

Artikel 138.

In de bepalingen voor de premie voor buitensporige opgravingskosten (PBO) wordt in de aanvraagprocedure een tussenstap ingelast voor het beoordelen van de administratieve ontvankelijkheid van aanvraagdossiers: als dossiers onvolledig zijn of niet voldoen, wordt dat binnen de 30 dagen gemeld, zodat desgevallend nog bijstellingen mogelijk zijn.

Artikel 141

Aan het premiehoofdstuk wordt een afdeling toegevoegd met betrekking tot de in uitvoering van de conceptnota geïntroduceerde premie voor archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem. De concepten, structuur en procedures zijn ter wille van de uniformiteit volledig gespiegeld aan de PBO.

WIJZIGINGEN AAN HET VARENDERGOEDBESLUIT VAN 27 NOVEMBER 2015
--

Artikel 144-146

Het Varend erfgoedbesluit voorziet, in lijn met het Onroerenderfgoedbesluit, de mogelijkheid om "Opengesteld Varend Erfgoed" te erkennen en koppelt een mogelijkheid tot verhoogde premie aan deze erkenning. Het besluit voorziet geen afzonderlijk hoofdstuk met erkenningsvoorwaarden, maar voorziet een procedure tot erkenning via de goedkeuring van een beheersprogramma (het varend erfgoedpendant van beheersplannen). De erkenningsvoorwaarden voor opengesteld varend erfgoed zijn verwerkt in de dossiersamenstelling van een beheersprogramma (art. 19/1): Initiatiefnemers die een erkenning tot opengesteld varend erfgoed willen bekomen, moeten via het beheersplan aantonen dat ze aan deze voorwaarden voldoen.

Er wordt voorgesteld de regeling voor opengesteld varend erfgoed in lijn te brengen met de aangepaste regeling voor open erfgoed in het Onroerenderfgoedbesluit. De bedoeling is echter om het varend erfgoedbesluit niet fundamenteel te wijzigen. Aangezien het varend erfgoedbesluit geen afzonderlijk hoofdstuk wijdt aan de erkenning, wordt daarom geen losgekoppelde erkenningsprocedure geïntroduceerd, maar blijft de erkenning via een beheersprogramma verlopen. Wel wordt expliciet de mogelijkheid ingebouwd om varend erfgoed via een uitgeschreven traject tot opengesteld varend erfgoed te ontwikkelen, en voor deze ontwikkeling een premie te bekomen. Art. 19/1 en 31 (krijtlijnen verhoogde beheerspremie voor opengesteld varend erfgoed) worden in functie hiervan aangevuld.

De bestaande voorwaarde dat de initiatiefnemer moet aangeven vanaf wanneer het varend erfgoed zal worden opgesteld, evolueert in dit kader tot een sleutelcriterium voor de opvolging van premiedossiers: als een ontwikkelingstraject tot opengesteld varend erfgoed niet leidt tot openstelling op de voorgestelde datum, treedt een terugvorderingsprocedure in werking. Het voldoen aan de openstellingsvoorwaarden wordt ook explicieter als voorwaarde gesteld.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 147-150

Inzake de erkenningen worden volgende overgangsbepalingen voorzien:

- lopende aanvragen tot erkenning als archeoloog betreffen automatisch erkenningen als archeoloog type 1 (die dan ook moet voldoen aan de bijkomende erkenningsvoorwaarden);
- lopende procedures tot schorsing van erkende archeologen worden afgehandeld volgens de bepalingen die golden bij het opstarten van de procedure;
- lopende aanvragen tot goedkeuring van een beheersplan worden afgehandeld volgens de bepalingen die golden bij het opstarten van de procedure. Wel wordt de looptijd van alle reeds goedgekeurde beheersplannen opgetrokken naar 24 jaar;
- voor reeds erkend open erfgoed wordt de erkenning bij het aflopen van de looptijd van het beheersplan automatisch en stilzwijgend verlengd met 12 jaar (conform de nieuwe erkenningstermijn), tenzij de verantwoordelijken schriftelijk aangeven dat ze dit niet willen.

Artikel 151-153

Inzake erfgoedpremies worden volgende overgangsbepalingen voorzien:

- Reeds ontvankelijk verklaarde premie-aanvragen en aanvragen op basis van een meerjarige subsidiëringsovereenkomst worden afgehandeld conform de regelgeving die gold op het moment van ontvankelijk verklaren of het afsluiten van de overeenkomst;
- Als de referentieperiode voor de aanvullende premie van 10 procent voor 'voorbeeldige beheerders' (zie art. 116) de jaren voor de introductie van deze premie betreft, kan geen (volledig) boek te worden voorgelegd, daarom zijn bij wijze van overgang alternatieve stavingsstukken aanvaardbaar.

Artikel 154-155

Deze slotartikels regelen de inwerkingtreding van:

- het aanpassingsdecreet, met uitzondering van de artikels die conform dat decreet in werking treden 10 dagen na publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad;
- het aanpassingsbesluit. Voor de aangepaste bepalingen met betrekking tot de erkenning van intergemeentelijke onroerende goeddiensten en onroerende goederdepots wordt een latere inwerkingtreding voorzien, zodat zij voldoende tijd krijgen om zich aan de bijgestuurde termijnvoorwaarden aan te passen.

De minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Geert BOURGEOIS